

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0125/2005

29.4.2005

RAPORT

Sotsiaalne hõlvamine uutes liikmesriikides
(2004/2210(INI))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Csaba Óry

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
EXPLANATORY STATEMENT.....	8
KODANIKE VABADUSTE JA ÕIGUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS	11
MENETLUS.....	14
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS	15
MENETLUS.....	17
MENETLUS.....	18

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

sotsiaalse hõlvamise kohta uutes liikmesriikides (2004/2210(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Komisjoni töödokumenti sotsiaalse hõlvamise kohta uutes liikmesriikides (SEK(2004)0848);
 - võttes arvesse Euroopa põhiseaduse lepingu artikleid I-3 ja III-117¹;
 - võttes arvesse parlamendi kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning kodanike vabaduste ja õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikke komisjoni arvamust (A6-0125/2005),
- A. arvestades, et Euroopa Ülemkogu Lissaboni, Nice'i ja Stockholmi kohtumistel võtsid liikmesriigid kohustuse edendada avatud koordineerimismenetluse abil tööhõive kvaliteeti ja edasist arengut, et vähendada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust ning suurendada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust;
- B. arvestades, et valitsusvälised organisatsioonid mängivad tähelepanuväärset rolli sotsiaalse hõlvamisega seotud probleemide kindlakstegemisel ja nendest üldsuse teavitamisel, koostades ja efektiivselt rakendades üldsuse teadlikustamisprogramme;
- C. arvestades, et ligipääs tööturule on üks peamisi vahendeid sotsiaalse hõlvamise toetamiseks, ja arvestades, et sotsiaalpartneritel on selles valdkonnas oluline roll, eriti toetades ohualtide elanikkonnarühmade ligipääsu tööturule vastavalt Euroopa tööhõivestrategia seitsmendale juhisele;
- D. arvestades, et tööturu soolise mustri tõttu võetakse uutes liikmesriikides naisi tööle peamiselt madalamapalgalistele töökohtadele;
- E. arvestades, et uutes liikmesriikides tõi üleminek turumajandusele kaasa tähelepanuväärseid struktuurimuutusi tööturul, mille tulemusena töötusest sai sotsiaalse hõlvamise üks kõige tõsisemaid takistusi;
- F. arvestades, et uute liikmesriikide tööpuuduse kõrge taseme üks põhjuseid on tööjõu liikumise puudumine, mis takistab suure tööpuudusega piirkondade töötajatel liikuda sinna piirkonda, kus on tööjõu puudus;
- G. arvestades, et ilma andmetel põhinevate ELi tasandil ühtlustatud näitajate võrdlemiseta ei ole võimalik hinnata sotsiaalse tõrjutuse probleemi Euroopa Liidu 25-s liikmesriigis, ja arvestades tõsiasi, et 10-s liikmesriigis ei ole laiaulatuslikud, globaalsed ja jooksvad andmed veel kättesaadavad;

¹ ELT C 310, 16.12.2004.

- H. arvestades, et Euroopa Komisjoni töödokumendis sõnastatakse, et seoses sotsiaalse hõlvamisega uutes liikmesriikides seisnevad põhiprobleemid tööhõive madalas tasemes, tervisteenuste ebapiisavuses ja diskrimineerimise all kannatavate vähemuste, eriti mustlaste probleemidega võitlemise ebapiisavates meetmetes;
- I. arvestades, et uutes liikmesriikides on töötuse kõrval teine tähtis probleem perekondade purunemine ja sellega kaasnev vaesumine, mis viib uue sotsiaalse tõrjutuseni;
- J. arvestades, et kõik vähemused on isegi rohkem sotsiaalsest tõrjutusest ohustatud, ja et see on tihedalt seotud asjaoluga, et nende haridust ja koolitust ei toetata siiani nõutavalt;
- H. arvestades, et uutes liikmesriikides, kus majandusreformid olid ja on tänaseni vajalikud tugeva konkurentsivõimelise majanduse saavutamiseks, on tähtis võidelda sotsiaalse tõrjutusega eriti selliste ohualdiste rühmade seas nagu vanurid, lapsed, vähemused ja puuetega inimesed;
- L. arvestades, et uutes liikmesriikides põhjustab kohaliku omavalitsuse süsteemi rahastamine kasvavalt tõsisemid raskusi, ja et pikemas perspektiivis kahjustab see süsteemi efektiivsust;
- M. arvestades, et uute liikmesriikide valitsused usaldavad üha rohkem ülesandeid kohalikele omavalitsustele, suutmata samal ajal tagada nõutava lisaelarve rahastamist, et võimaldada ülesannete täitmist, ja arvestades, et mõnes uues liikmesriigis puuduvad sotsiaalteenuseid reguleerivad asjakohased õigusaktid;
- N. arvestades, et enamikus uutes liikmesriikides puudub soov kasutada otsustavalt ja laiaulatuslikult kaudseid finantssoodustusi (näiteks valikuline maksu- ja sotsiaalkindlustusmaksuvabastus), et võimaldada sotsiaalse tõrjutuse ohvriks olevatel rühmadel järele jõuda ja tööturule integreeruda;
- O. arvestades, et sotsiaalpartneritel on oluline roll sotsiaalses integratsioonis,
 - 1. peab vajalikuks sotsiaalse hõlvamise protsessi kiirendamist uutes liikmesriikides ja sel eesmärgil tuleb kättesaadavaid vahendite ulatust suurendada, et parandada põhjalikult naiste, üksikvanemate, uute tööturule sisenejate, eakate, haigete või puudega isikute, puuetega inimeste või vanurite pikaajaliste hooldajate, puudustkannatavate laste või laste, kelle vanematelt on vanemaõigused ära võetud, samuti keelevähemuste, põgenike, mustlaste ja kõigi teiste liidu territooriumil asuvate rahvusvähemuste, unustamata suurte probleemidega inimeste: kodutute ja sõltlaste (alkohoolikud, narkomaanid) olukorda;
 - 2. on endiselt seisukohal, et neile, kes ei suuda haiguse, kõrge ea, puude või sobiva töökoha puudumise tõttu elatist teenida, tuleb sotsiaalkindlustuse kaudu võimaldada rahuldav sissetulek, võttes elatustaset senisest suuremal määral arvesse; peab vajalikuks toetused sellisel tasemel, mis võimaldaks sotsiaalsete riskide ilmnedes siiski vaesust ära hoida; usub, et raskuste puhul antav abi peaks kaotama vaesuse põhjused ja ennetama pikaaegset sõltuvust toetustest;
 - 3. kutsub liikmesriike üles pöörama suuremat tähelepanu sotsiaalteenuste valdkonda käsitlevatele õigusaktidele, eriti seoses sekkumisega, ja julgustama rühmade hõlvamist sotsiaalmajandusse, mille arengut peaks toetama Euroopa Sotsiaalfondi ja teiste

struktuurfondide eesmärgipärase kasutuse kaudu;

4. soovib tungivalt uute liikmesriikide valitsustel oma poliitika koostamisel käsitleda sotsiaalset hõlvamist Lissaboni strateegia alla kuuluva sotsiaalse probleemina;
5. kutsub uusi liikmesriike üles laiendama haridusalaseid meetmeid, võitlema kirjaoskamatus vastu (sealhulgas võrdselt nii funktsionaalse kui ka tegeliku kirjaoskamatus), pöörates erilist tähelepanu kõigi vähemuste, eriti mõnedes riikides mustlaste nõudmistele ja kaotama eraldatud haridust ja eriti arvestama haridusvajadustega maapiirkondades;
6. osutab vajadusele võtta kõikidele võrdsetel alustel juurdepääsetavas kõrgekvaliteedilises haridussüsteemis senisest paremini arvesse tingimusi kiiresti muutuval tööturul; on endiselt seisukohal, et elukestev õpe peab olema kõigile kättesaadav, olenemata nende varasemast hariduskäigust, sotsiaalsest positsioonist või varalisest seisust;
7. kutsub uusi liikmesriike üles suurendama perekondadele pakutavate teenuste ulatust, et parandada laste või eakamate isikute eest hoolitsevate leivateenijate olukorda;
8. kutsub uusi liikmesriike üles töötama välja proaktiivset poliitikat, et tagada sisserändajate hõlvamine, keda ohustavad raskused ja vaesumisohud;
9. kutsub liikmesriike üles mobiliseerima tsiviil-, kutse- ja sotsiaalorganisatsioone, eriti valitsusväliseid organisatsioone, usulisi ja mitteusulisi organisatsioone, ametiühinguid ning tööandjate organisatsioone, et osaleda aktiivselt võitluses vaesusega, samas siiski varjutamata liikmesriikide ametivõimude poolt tehtud jõupingutusi; liikmesriikidel palutakse luua selliseid õiguslikke ja rahalisi tingimusi, mis soodustavad nimetatud organisatsioonide osalemist vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastases võitluses;
10. kutsub valitsusi üles oma sotsiaalse hõlvamise edendamisel poliitika koostamisel pöörama erilist tähelepanu laste vaesuse kaotamisele;
11. õhutab Euroopa Komisjoni lõpetama võimalikult kiiresti vaesusstatistika ja vaesust määratlevate kriteeriumide ühtlustamine, et saaks võrrelda sotsiaalse tõrjutuse levimist kogu 25-liikmesriigilise ELi territooriumil samadel alustel nagu seda hinnati 15-liikmesriigilises ELis, võttes arvesse iga liikmesriigi eriomadusi;
12. kahetseb, et uute liikmesriikide kohta on vähe statistilisi andmeid, ning kutsub seega uusi liikmesriike üles korrapäraselt koguma ja avaldama ajakohastatud ja võrreldavaid soopõhiseid andmeid, mis võimaldaksid jälgida uutes liikmesriikides tehtud edusamme sotsiaalse hõlvamise vallas; usub, et aset peab leidma kahepoolne teadmiste ja heade kogemuste vahetamine ning et liikmesriikide vahel, kes seisavad silmitsi suuresti sarnaste väljakutsetega, on vaja tihedamat võrgustike loomist;
13. kutsub nõukogu ja eriti uute liikmesriikide valitsusi üles võtma arvesse uute liikmesriikide kohalike omavalitsuste suurenevast võlakooormast tulenevaid võimalikke ohtusid, mis võivad tõsiselt takistada nende kohustuste täitmist, luues seeläbi Euroopa Liidu sisest territoriaalset jaotust ja kutsub üles koostama pikaajalist strateegiat, et märgatavalt parandada antud olukorda;

14. kutsub nõukogu ja eriti uute liikmesriikide valitsusi üles kaaluma pikaajalise strateegia koostamist, mis võimaldaks märgatavalt parandada kohalike omavalitsuste rahalist olukorda;
15. kutsub nõukogu ja eriti uute liikmesriikide valitsusi üles kaaluma võimalust anda praegusest suurem panus kohalike omavalitsuste sotsiaalse hõlvamisega seotud kohustuste rahastamisse;
16. kutsub komisjoni üles edendama liikmesriikidega arendatava vastastikuse tegevuse mehhanisme tekstide väljatöötamiseks, et tagada haavatavatele rahvastikurühmadele ja vähemustele tõeline juurdepääs õigussüsteemile (õigusabi, infokeskused, tasuta nõuanded jne) ning julgustada liikmesriike töötama välja ühiseid ja ühtlustatud strateegiaid sotsiaalse hõlvamise valdkonnas kohalikul tasandil.
17. kutsub uusi liikmesriike üles tegema praegusest suuremaid pingutusi, et lahendada elamumajanduse-probleemi, laiendades jõukohasema hinnaga eluasemete pakkumist, eriti toetades kohalike omavalitsuste ehitusplaan, et parimal viisil abistada kõige ohualtimateid rühmi;
18. kutsub uusi liikmesriike üles kaasama sotsiaalse hõlvamise poliitikasse kodutuse küsimuse kui sotsiaalse tõrjutuse äärmusliku vormi, kuna see puudutab igas riigis tuhandeid inimesi, eriti naisi;
19. nõuab riiklikke soodustusi, et muuta eluasemelaenu madalama sotsiaalse positsiooniga sihtgruppidele kättesaadavamaks;
20. kutsub uusi liikmesriike üles eraldama piisavalt vahendeid, et tagada kõikidele juurdepääs kvaliteetsele elukestvatele õppele, mis võimaldab inimestel tõsta oma kvalifikatsiooni taset; samal ajal ei tohi unustada erimeetmeid, mis hõlbustavad kõige ohualtimate rühmade integreerimist tööhõive protsessi;
21. kutsub uusi liikmesriike üles edendama praegusest efektiivsemalt vähemuste sotsiaalset hõlvamist ja edusamme mustlaste haridustingimustes, luues täiendava toetussüsteemi puudust kannatavatele lastele koos sobivate sotsiaalse integratsiooni programmidega;
22. kutsub uusi liikmesriike üles tõhusamalt kui seni edendama puuetega inimeste sotsiaalset integreerimist ning koostama sobivaid haridus- kutsealase väljaõppe ja tööhõive soodustamise programme;
23. kutsub uusi liikmesriike üles vaatama üle oma majanduspoliitikat, lähtudes Euroopa Liidu Lissaboni strateegia vahekokkuvõtte lõpptulemustest, eesmärgiga edendada alaiste ja kõrgekvaliteetsete töökohtade loomist; nõuab meetmeid ettevõtlusvabaduse edendamiseks, ilma et see oleks ükskõik millises vormis ühendusesisese dumpingu tagajärg;
24. osutab vajadusele teha uutes liikmesriikides samme sama haridustasemega ja võrdse staatusega töökohal töötavate meeste ja naiste vaheliste palgaerinevuste vähendamiseks, pidades silmas senisest tunduvalt tõhusamat tööjõuressursside kasutamist Lissaboni strateegias sätestatud eesmärkide valguses;

25. palub komisjonil korrapäraselt üle vaadata õigussätete ulatust, et võidelda diskrimineerimise vastu vastavalt Amsterdami lepingu artiklile 13 ja kohaldama sobivaid sanktsioone liikmesriikidele, kes ei võta üle või ei kohalda vastavaid direktiive nõutavalt või nõutud aja jooksul;
26. kutsub uute liikmesriikide valitsusi tegema sobivaid ettevalmistusi tagamaks, et euro kasutuselevõtt ei põhjustaks mitmete ühiskonnagruppide vaesumist, eriti nende isikute hulgas, kes elavad väikesest pensionist või sotsiaaltoetusest, kellest suur osa on naised;
27. kutsub komisjoni üles muutma oma töödokumendis ettenähtud meetmete suunda nii, et tehtaks kõikehõlmav ja kokkuvõttev analüüs, mis oleks rohkem suunatud kodanikuvabaduste järgimise puudujääkidele, põhiõiguste tagamisele ja igasuguse diskrimineerimise vastasele võitlusele ning et soovitatakse asjaomaseid kontrollimehhanisme, et lihtsustada tööd vajalike sanktsioonide kehtestamisel;
28. kutsub komisjoni üles defineerima ja välja töötama ühise raamistiku või juhtmõtte, mis oleks Euroopa Liidus ühiseks aluseks õigusele juurdepääsul ja sellealase õiguse lähenemisviiside ühtlustamisel;
29. kutsub komisjoni ja uusi liikmesriike üles ühiselt määrama uutele liikmesriikidele praegusest suuremat rahastamist liikmesriikidele riiklike tegevuskavade koostamise rahastamiseks ja Luxembourg'i tööhõive tippkohtumise eesmärkide saavutamise toetamiseks ning nõuab komisjonilt, et ta edendaks heade tavade vahetamist vanade ja uute liikmesriikide vahel;
30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning liikmesriikide kohalike omavalitsuste esindustele; palub ühtlasi liikmesriikidel teavitamise eesmärgil edastada käesolev resolutsioon kõikidele nende territooriumil tunnustatud rahvusvähemuste esindajatele.

EXPLANATORY STATEMENT

Introduction

Since the early 1990s, unemployment has been an extremely sensitive problem in the European Union, with many adverse side-effects, and this situation has not changed with the accession of the ten new Member States. Increasing employment is a key element in the Lisbon Strategy, which, by simultaneously improving growth, competitiveness and employment, could partly solve social and economic problems as well.

As it improves social cohesion, social inclusion is closely linked to the Lisbon objectives, because the standard of living of the impoverished social strata can be improved primarily by increasing employment among their ranks. Combating social exclusion is thus indissolubly linked to the Lisbon Strategy, and in a sense is a precondition for enabling the European Union to genuinely attain the Lisbon objectives. Creating a knowledge-based society and the most economically competitive region in the world will be possible only by applying economic policy models which take account of, and respect, the specific characteristics of the European social model and alleviate the damaging phenomenon of social exclusion as effectively as possible.

Unless the process of social inclusion in the new Member States is accelerated and funding for it increased, there is no realistic hope of attaining the Lisbon objectives by 2010. One of the biggest difficulties in this context is that, in the new Member States which have to make a success of economic restructuring, albeit at the expense of severe social dislocation, local authorities carry out a significant proportion of the tasks involved in integrating the socially disadvantaged (improving education and training conditions, advising on career choices, housing benefit, promoting mobility, crime prevention, etc.), but in general local authorities do not receive from the central budget the resources they need in order to carry out these tasks successfully, while on the other hand they are unable to finance them themselves.

A general feature of the situation at local government level in the new Member States is the acute shortage of resources, and most Member States lack any strategy for solving this problem. One possible way of doing so would be to increase local government budgets, while another would be by means of a thorough overhaul of the local government system so as to increase its efficiency.

The present situation

In the new Member States, we might define the principal problems involved in attaining social inclusion as follows: the low level of employment, shortcomings in health-care provision and the education system, and the problem of social exclusion of minorities.

On average, the level of employment in the new Member States is 8% lower than in the old Member States, and a further difficulty is that regional disparities are significantly greater.

EU surveys show that increasing employment in the new Member States would create a basis for significant progress in combating poverty, but employment policy by itself cannot entirely eliminate poverty. Nonetheless, combating poverty is a far greater challenge in the new

Member States than in the old ones.

Shortcomings and measures not yet taken - where is progress most vital?

As far as the shortcomings are concerned, the first point to which attention should be drawn is that very little use has been made in the new Member States of financial incentives which indirectly promote job creation, and, although these are unquestionably an effective instrument of economic policy, they are being insufficiently applied at present.

Particularly in the case of SMEs, it may be observed that, while this part of the business sector possesses significant potential for job creation, in the absence of financial incentives this currently remains largely unexploited. An increase in the number of people employed by SMEs would in general help to attain the objectives of the Lisbon Strategy, and would represent a partial solution to the problems of groups suffering from the consequences of social exclusion. In this field, significant progress is called for in most of the new Member States.

There would be ample scope for boosting the interest which businesspeople take in social inclusion by political means, but this would require the use of the appropriate economic-policy tools (relief from tax and social security contributions, targeted incentives, etc.).

In some Member States, indirect financial incentives are already in use which may be described as successful, but at present these are far more the exception than the rule.

As regards the use of indirect financial incentives, measures which may be considered exemplary include the legal provision which waives the requirement for employers to pay the employer's contribution and personal income tax on wages if they recruit an unemployed university graduate (Slovenia). Another measure which represents a step in the right direction is that whereby, as from 2005, if employers recruit young people who are entering the labour market for the first time or people who are returning to it after drawing GYES or GYET benefits to enable them to care for children or after drawing benefit to enable them to nurse relatives, the employers enjoy 50% relief from social insurance contributions, while if they recruit people aged over 50 who are registered as long-term unemployed, they are completely relieved of the obligation to pay the statutory health-insurance contributions, and they are also entitled to this relief if they recruit people who are in receipt of GYES or GYET benefit (and the employee is recruited to work part-time) (Hungary).

In general it may be said that the new Member States ought to adopt a bolder approach to providing indirect financial incentives to promote social inclusion.

In the case of disadvantaged social groups, it should again be stressed that, fundamentally, finding work is the biggest problem. It is jobs, guaranteeing a secure income, that would most improve the situation of people with disabilities, the unskilled, older persons, the Roma and refugees, although it is also essential to alleviate specific worries about rent subsidies, health and education.

Experience during the period since the adoption of the Joint Inclusion Memorandums (JIM) already makes it possible to compare the effectiveness of those policies, programmes and support instruments which the ten new Member States have used to enable disadvantaged

groups to catch up. EU incentives should be provided to encourage the emulation in other Member States of programmes which have proved successful, while the less effective programmes should be replaced with more successful ones.

The situation of minorities requires attention in the context of social inclusion. Above all, the problems of the Roma minority must be mentioned here, as the problems of poverty are far worse in their case than in other sections of society. In view of the particular social situation of the Roma, it should be borne in mind - and it is regrettable - that at present the new Member States are not yet making sufficient use of communal support instruments to improve the quality of life of the Roma community (e.g. the establishment of communal laundries and hygiene centres in Slovakia).

Sharing experience and joint exploitation of results at EU-10 level

It is a regrettable fact that it has not so far proved possible to apply more widely the innovative, effective and successful methods, techniques and ideas of those Member States which are in the vanguard in dealing with particular problems; this means that the ten new Member States as a whole still cannot jointly exploit the results.

A good example of an innovative and progressive approach is the crime prevention programmes which are being carried out in the Czech Republic on a large scale, using various techniques, including the employment by local authorities of experts known as 'street-workers' to implement first-level prevention projects. Others include the introduction, in Slovakia, of a 'zero' class to prepare children for entry to primary school, the creation of the post of 'teacher's assistant' to help Roma children more effectively (also in Slovakia), the payment by the Slovenian State of 50-80% rent subsidies and exemption of employees who are aged over 55 from paying social security contributions. All of these are innovative and exemplary methods whose application at regional level would be in the fundamental interests of the EU, but this is currently prevented by the limited state of development of information exchanges between the Member States.

To sum up: although well-formulated policies and successful measures exist in many Member States, on the whole there is a failure to copy them and exploit their results in other Member States. For precisely this reason, therefore, it would be extremely useful to encourage exchanges of experience among the 25 Member States, which the Commission also considers a prime objective.

31.3.2005

KODANIKE VABADUSTE JA ÕIGUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

sotsiaalse hõlvamise kohta uutes liikmesriikides
(2004/2210(INI))

Koostaja: Marie-Line Reynaud

SHORT JUSTIFICATION

The Commission working paper is a mid-term document on the comparative situation of social inclusion in the ten new Member States. It is a synthesis of the joint memorandums on social inclusion signed by the Commissioner with responsibility for Employment and Social Affairs and by the social affairs ministers of the new Member States.

The report reviews the main challenges faced by the new Member States in combating poverty and social exclusion and in promoting greater social cohesion. It has three aims:

1. to provide a basis for the promotion of exchange and best practice among all 25 Member States;
2. to assist the new Member States in developing their policies on social inclusion and in preparing their first national action plans to combat poverty and social exclusion;
3. to highlight the issues that need closer attention in the development of the EU's social inclusion policy.

Social inclusion has become a serious challenge for most new Member States, which have had to overhaul their societies and gear them towards what we may broadly term the 'market economy'. However, this generalisation masks a wide divergence in situations, even allowing for Cyprus and Malta, which have not had to undergo this transition.

Evidence shows that the sociocultural 'heritage' of the recent past may be digested only gradually, through an ongoing process of applying the rights available to all of the many new citizens of the EU, with particular emphasis on those considered to be the most vulnerable and

the most exposed, principally ethnic or cultural minorities and immigrants from third countries.

The task is, therefore, huge, because the consideration and analysis of any progress made in providing the most vulnerable citizens of the EU in the new Member States with access to fundamental rights in terms of social inclusion and the fight against discrimination of all kinds is proving to be the weakest link in an unbroken chain of often binding commitments that the Member States have undertaken to enforce.

ETTEPANEKUD

Kodanike vabaduste ja õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised soovitused:

1. kutsub komisjoni üles:

- a) esitama endale küsimuse avatud koordineerimismeetodi asjakohasuse kohta, mis põhivabaduste tagamise ja igasuguse diskrimineerimise vastase võitluse valdkonnas ei tundu olevat täiesti sobilik püstitatud eesmärkide saavutamiseks;
- b) rakendama uut strateegiat sotsiaalse tõrjutuse vastaseks võitluseks, kasutades selleks sobivaid rahastamisvahendeid, et lähendada uute liikmesriikide kodanikke ja elanikke Euroopa projektile;
- c) muutama oma töödokumentis ettenähtud meetmete suunda nii, et tehtaks kõikehõlmav ja kokkuvõttev analüüs, mis oleks rohkem suunatud kodanikuvabaduste järgimise puudujääkidele, põhiõiguste tagamisele ja igasuguse diskrimineerimise vastasele võitlusele ning et soovitataks asjaomaseid kontrollimehhanisme, et lihtsustada tööd vajalike sanktsioonide kehtestamisel;
- d) selgemini välja tooma raskusi juurdepääsul õigusele ja õigusemõistmisele uutes liikmesriikides, analüüsides üksikasjalikumalt rännete voole, eristades seejuures sisserändajaid kolmandatest riikidest ja muude rahvus- ja kultuuriliste vähemuste olukorda (mustlased, saksa keelt kõnelevad kogukonnad jne);
- e) üle vaatama olemasolevat pädevuste jaotust Euroopa Liidu, liikmesriikide ja regioonide vahel sotsiaalse tõrjutuse valdkonnas ning esitama ettepaneku heade tavade meetodi kehtestamise kohta;
- f) edendama liikmesriikidega arendatava vastastikuse tegevuse mehhanisme tekstide väljatöötamiseks, et tagada haavatavatele rahvastikurühmadele ja vähemustele tõeline juurdepääs õigussüsteemile (õigusabi, infokeskused, tasuta nõuanded jne) ning julgustada liikmesriike töötama välja ühiseid ja ühtlustatud strateegiaid sotsiaalse hõlvamise valdkonnas kohalikul tasandil;
- g) parandama kiirmenetluste tõhusust ja lihtsustamist, et saavutada vaesuse ja tõrjutuse vähendamise eesmärk kõikides liikmesriikides;
- h) defineerima ja välja töötama ühise raamistiku või juhtmõtte, mis oleks Euroopa Liidus ühiseks aluseks õigusele juurdepääsul ja sellealase õiguse lähenemisviiside ühtlustamisel;

2. Juhib tähelepanu sellele, et mitmetes liikmesriikides on ikka lahendamata probleeme seoses asjaoluga, et kodakondsuseta ja muudele asjaomastele isikutele keeldutakse jätkuvalt kodakondsuse ja/või elamise õiguse andmisest.

MENETLUS

Pealkiri	Sotsiaalne hõlvamine uutes liikmesriikides		
Menetluse number	2004/2210(INI)		
Vastutav komisjon	EMPL		
Nõuandev komisjon istungil teada andmise kuupäev	CULT 18.11.2004	LIBE 18.11.2004	FEMM 18.11.2004
Tõhustatud koostöö			
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Marie-Line Reynaud 25.11.2004		
Arutamine komisjonis	1.2.2005 31.3.2005		
Ettepanekute vastuvõtmise kuupäev	31.3.2005		
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 39 vastu: 1 erapooletuid: 1		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Michael Cashman, Giusto Catania, Jean-Marie Cavada, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Rosa Díez González, Antoine Duquesne, Patrick Gaubert, Elly de Groen-Kouwenhoven, Adeline Hazan, Lívia Járóka, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Ole Krarup, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Stavros Lambrinidis, Romano Maria La Russa, Sarah Ludford, Jaime Mayor Oreja, Hartmut Nassauer, Martine Roure, Inger Segelström, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Frederika Brepoels, Panayiotis Demetriou, Gérard Deprez, Camiel Eurlings, Giovanni Claudio Fava, Ignasi Guardans Cambó, Jeanine Hennis-Plasschaert, Sophia in 't Veld, Vincent Peillon, Marie-Line Reynaud, Bogusław Sonik		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)			

4.4.2005

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

sotsiaalse hõlvamise kohta uutes liikmesriikides
(2004/2210(INI))

Koostaja: Edit Bauer

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikke komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et sotsiaalset tõrjutust silmas pidades on kõige haavatavamad grupid üksikvanemaga perekonnad, vanemad naised, vähemusrühmadesse kuuluvad naised, puuetega inimesed jne;
- B. arvestades, et vaesuse ohus olevatest inimestest moodustavad suurima osa lapsed;
- C. arvestades, et üleminek turule orienteeritud majandusele on uutes liikmesriikides põhjustanud uue sotsiaalse nähtuse tööpuuduse näol, mis on tihedalt seotud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega;
- D. arvestades, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemiseks on uued liikmesriigid kas tugevdanud sotsiaalsüsteeme, mis on kaasa toonud sõltuvuse sotsiaaltoetustest, või pidanud vaesust isiklikuks läbikukkumiseks ning võtnud meetmeid sellest seisukohast lähtuvalt;
- E. arvestades, et tööturu soolise mustri tõttu võetakse uutes liikmesriikides naisi tööle peamiselt madalamapalgalistele töökohtadele;
- 1. palub uutel liikmesriikidel välja töötada poliitika solidaarsusel rajaneva sotsiaalse kaasatuse edendamiseks, käsitledes seda sotsiaalse nähtusena ja Lissaboni strateegiaga kehtestatud nõudmisena; palub uutel liikmesriikidel ELi ühised eesmärgid oma siseriiklikes strateegiatesse sisse kirjutada ning kooskõlastada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise poliitikat;
- 2. palub, et sotsiaalse hõlvamise poliitika väljatöötamisel pööraksid uued liikmesriigid erilist tähelepanu vaesuse kaotamisele, mille all kannatavad eriti naised ja lapsed ning

rahvusvähemused;

3. osutab vajadusele teha uutes liikmesriikides samme sama haridustasemega ja võrdse staatusega töökohal töötavate meeste ja naiste vaheliste palgaerinevuste vähendamiseks, pidades silmas senisest tunduvalt tõhusamat tööjõuressursside kasutamist Lissaboni strateegias sätestatud eesmärkide valguses;
4. kutsub uusi liikmesriike üles kaasama sotsiaalse hõlvamise poliitikasse kodutuse küsimuse kui sotsiaalse tõrjutuse äärmusliku vormi, kuna see puudutab igas riigis tuhandeid inimesi, eriti naisi;
5. rõhutab, et eurotsooniga liitudes peaksid uued liikmesriigid kehtestama vajaliku üleminekukorra tagamaks, et euro kasutuselevõtt ei põhjusta vaesumist suurtes elanikkonnarühmades, eriti vanurite seas, kes elatuvad madalast pensionist, ning sotsiaaltoetustest elatuvate inimeste seas, kellest suur osa on naised;
6. kahetseb, et uute liikmesriikide kohta on vähe statistilisi andmeid, ning kutsub seega uusi liikmesriike üles korrapäraselt koguma ja avaldama ajakohastatud ja võrreldavaid soopõhiseid andmeid, mis võimaldaksid jälgida uutes liikmesriikides tehtud edusamme sotsiaalse hõlvamise vallas; usub, et aset peab leidma kahepoolne teadmiste ja heade kogemuste vahetamine ning et liikmesriikide vahel, kes seisavad silmitsi suuresti sarnaste väljakutsetega, on vaja tihedamat võrgustike loomist;
7. nõuab, et uutes liikmesriikides rakendataks tõhusamalt tööturumeetmeid struktuurse tööpuuduse vähendamiseks ning üldise tööhõive suurendamiseks, suunates toetuse ennekõike pikaajalistele töötutele jt riskirühmadele, et võimaldada neil leida tööd ja töökohta säilitada;
8. usub, et uuendatud Lissaboni strateegia üldises kontekstis, kus sotsiaalküsimused jäeti tahaplaanile, on oht, et sotsiaalse kaasatuse edendamist võidakse näha teisejärgulise eesmärgina, mis on vähem oluline kui konkurents või majanduskasv; usub, et on oluline rõhutada sidusust poliitikate ja strateegiade vahel, mille eesmärgiks on majanduskasv ja sotsiaalne ühtekuuluvus;
9. osutab vajadusele võtta kõikidele võrdsetel alustel juurdepääsetavas kõrgekvaliteedilises haridussüsteemis senisest paremini arvesse tingimusi kiiresti muutuval tööturul; on endiselt seisukohal, et elukestev õpe peab olema kõigile kättesaadav, olenemata nende varasemast hariduskäigust, sotsiaalsest positsioonist või varalisest seisust;
10. on endiselt seisukohal, et neile, kes ei suuda haiguse, kõrge ea, puude või sobiva töökoha puudumise tõttu elatist teenida, tuleb sotsiaalkindlustuse kaudu võimaldada rahuldav sissetulek, võttes elatustaset senisest suuremal määral arvesse; peab vajalikuks toetused sellisel tasemel, mis võimaldaks sotsiaalsete riskide ilmnedes siiski vaesust ära hoida; usub, et raskuste puhul antav abi peaks kaotama vaesuse põhjused ja ennetama pikaajagset sõltuvust toetustest;
11. nõuab riiklikke soodustusi, et muuta eluasemelaenu madalama sotsiaalse positsiooniga sihtrühmadele kättesaadavamaks;

MENETLUS

Pealkiri	Sotsiaalne hõlmamine uutes liikmesriikides
Viited	2004/2210(INI)
Vastutav komisjon	EMPL
Nõuandev komisjon istungil teada andmise kuupäev	FEMM 18.11.2004
Tõhustatud koostöö	ei
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Edit Bauer 25.11.2004
Arutamine komisjonis	16.3.2005 31.3.2005
Muudatuste vastuvõtmise kuupäev	31.3.2005
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 17 vastu: 1 erapooletuid: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Edite Estrela, Věra Flasarová, Nicole Fontaine, Lissy Gröner, Zita Gurmai, Livia Járóka, Piia-Noora Kauppi, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Urszula Krupa, Astrid Lulling, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Doris Pack, Marie-Line Reynaud, Raúl Romeva i Rueda, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Katerina Batzeli, Christa Kläß.
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	

MENETLUS

Pealkiri	Sotsiaalne hõlmamine uutes liikmesriikides		
Menetluse number	2004/2210(INI)		
Menetlusalus	art 45		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	EMPL 18.11.2004		
Nõuandev komisjon / Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	CULT 18.11.2004	LIBE 18.11.2004	FEMM 18.11.2004
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	CULT 25.11.2004		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Csaba Öry 10.11.2004		
Arutamine komisjonis	31.1.2005	30.3.2005	20.4.2005
Vastuvõtmise kuupäev	20.4.2005		
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 32 vastu: 4 erapooletuid: 4		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Roselyne Bachelot-Narquin, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnach, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Proinsias De Rossa, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Sepp Kusstatscher, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Ji?? Maštálka, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Öry, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, José Albino Silva Peneda, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mihael Brejc, Françoise Castex, Leopold Józef Rutowicz, Elisabeth Schroedter, Patrizia Toia, Anja Weisgerber		
Esitamise kuupäev – A6	29.4.2005 A6-0125/2005		